

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING
HBO-MASTER
LERAAR INFORMATICA
Fontys Hogeschool

BEKNOPT ADVIESRAPPORT
21 maart 2025

1 Kwaliteitstoets

De toets nieuwe opleiding is een kwaliteitstoets. Een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een *plan*beoordeling. Een panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen 'peers' vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. De inhoud van de opleiding, de toetsing en de studeerbaarheid komen expliciet aan de orde.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) baseert haar accreditatiebesluit op het advies van het panel. Dit besluit kan positief, positief onder voorwaarden of negatief uitvallen. Als het besluit positief of positief onder voorwaarden is, kan de nieuwe opleiding starten. De instelling krijgt dan het recht om wettelijk erkende diploma's uit te reiken aan studenten die de opleiding succesvol afronden.

Dit beknopte adviesrapport bevat de belangrijkste uitkomsten van de toetsing door het panel. Een volledig adviesrapport met de bevindingen en overwegingen van het panel is ook beschikbaar. Op basis van het volledige rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. De NVAO publiceert beide rapporten op haar website.¹

Meer informatie over werkwijze van de NVAO en de TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

2 Panel

Samenstelling

1. Ir. Kees Rijsenbrij (voorzitter), Hoofddocent HBO-ICT Hogeschool van Amsterdam
2. Prof. dr. Jo Tondeur (lid), Onderwijstechnoloog en lerarenopleider aan de Vrije Universiteit Brussel, België
3. Christian Köppe MSc. (lid) Vakdidacticus Informatica Utrecht University
4. Mudi Al-Fageh (student-lid), Wo-master Master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in de Bètawetenschappen Universiteit van Amsterdam (volgend);

Ondersteuning

- Eva de Haan, secretaris
- Yvonne Overdeest, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator

Locatiebezoek

Tilburg, 29 januari 2025

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van hbo-master Leraar Informatica van Fontys Hogeschool. Deze master is een tweejarige deeltijdopleiding van 90 EC die opleidt tot een eerstegraads lesbevoegdheid in informatica. De opleiding voldoet aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor instellingen met erkenning instellingstoets kwaliteitszorg. Daarnaast adviseert het panel positief voor studieduurverlenging naar 90 EC. Het is naar het oordeel van het panel niet mogelijk om in een eenjarig programma zowel vakinhoudelijk op niveau te komen als aan de wettelijke eisen van een eerstegraads lesbevoegdheid te voldoen.

De master Leraar Informatica van Fontys Hogeschool is de eerste Nederlandse hbo-master die opleidt tot een eerstegraadsbevoegdheid voor het schoolvak informatica. Er is grote behoefte aan meer docenten informatica die bevoegd zijn om in de onderbouw en de bovenbouw van het voortgezet onderwijs les te geven. Studenten van de opleiding verdiepen zich in vakinhoud en vakdidactiek op het gebied van informatica. De opleiding onderhoudt nauw contact met de opleidingsscholen waar studenten stagelopen.

De opleiding maakt gebruik van programmatisch toetsen. Studenten moeten via opdrachten in de lespraktijk aantonen dat zij vakinhoudelijk en vakdidactisch bekwaam zijn. Het maken van een portfolio wordt ondersteund door een goed ingerichte digitale leeromgeving. Fontys Educatie heeft een sterke visie op programmatisch toetsen, en heeft hier in de bestaande opleidingen al veel ervaring mee opgedaan. Er wordt gedurende de opleiding frequent feedback gegeven op de ontwikkeling van de student.

Informatica is een snel ontwikkelend veld, waardoor het van groot belang is dat toekomstige docenten informatica zich na de opleiding vakinhoudelijk blijven ontwikkelen. Fontys ondersteunt dit actief door het faciliteren van *learning communities* in samenwerking met bestaande tweedegraads hbo-lerarenopleidingen informatica, eerstegraads wo-lerarenopleidingen informatica, het werkveld, en mensen met expertise op het gebied van ICT.

De opleiding heeft overtuigend aangetoond te kunnen voldoen aan masterniveau, en aan de wettelijke bekwaamheidseisen voor een eerstegraads onderwijsbevoegdheid. Het werkveld is actief betrokken en verbonden aan Fontys Educatie. Er wordt gebruikgemaakt van vaste opleidingsscholen waar nauw contact mee is.

De opleiding is toegankelijk voor iedereen met een tweedegraads lesbevoegdheid. Deze tweedegraads bevoegdheid is niet noodzakelijkerwijs op het gebied van informatica. Hierdoor zijn er verschillen in voorkennis op het gebied van informatica bij studenten aan de start van de opleiding. Het management van de opleiding is zich hiervan bewust en zorgt voor duidelijke voorlichting over het vakgebied, ook tijdens het intakegesprek.

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Docenten – Betrokken en hecht team van bekwame en ervaren docenten, zowel vakinhoudelijk als didactisch en pedagogisch.
2. Programmatisch toetsen – Portfoliosysteem met veel datapunten en feedbackmomenten. Studenten krijgen voldoende autonomie om via authentieke beroepsproducten aan te tonen dat zij de eindkwalificaties behaald hebben.
3. Leergemeenschap – Nauwe samenwerking met opleidingsscholen zorgt voor een sterke leergemeenschap voor studenten tijdens en na de opleiding.
4. Profilerings – Brede vakinhoud op het gebied van informatica in combinatie met leraarschap op masterniveau zorgt voor goed inzetbare informaticadocenten op niveau.
5. Vakdidactisch ontwerponderzoek – Het vakdidactisch ontwerponderzoek is een goede integratie van vakinhoud, onderwijs ontwerpen en onderzoek doen en doet recht aan het masterniveau van de opleiding.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Vakdidactiek – Vul de kennisbasis aan met vakdidactiek informatica en geef binnen de opleiding het goede voorbeeld door dit zelf te gebruiken. Studenten krijgen op die manier verschillende voorbeelden van lessenaanbod op het gebied van informatica.
2. Intakegesprek - Zorg voor duidelijke verwachtingen over de nodige voorkennis van het vakgebied informatica bij aankomende studenten tijdens het intakegesprek.
3. Vier-ogen-principe - Gebruik vakinhoudelijke experts voor het feedback geven en beoordelen van toetsmomenten.
4. Timing van vakinhoud - Bespreek de timing van de leereenheden van de opleiding met de lesplanning van de opleidingsschool.
5. Digitale geletterdheid – Laat digitale geletterdheid expliciet terugkomen in de leeruitkomsten van het vakinhoudelijk deel, omdat de toekomstige leraar informatica een voortrekkersrol op dit onderwerp heeft.

6 Hoe gaat het verder?

De NVAO neemt een accreditatiebesluit nieuwe opleiding op basis van het volledige adviesrapport van het panel. Dit besluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar. Voor een accreditatiebesluit onder voorwaarden gelden andere bepalingen. Na accreditatie valt de nieuwe opleiding onder de gewone accreditatieprocedure voor bestaande opleidingen. De NVAO publiceert het besluit samen met het volledige rapport en deze beknopte versie ervan op haar website.²

Het interne kwaliteitszorgsysteem van de universiteit of hogeschool voorziet in passende vervolgacties die verzekeren dat de instelling de eigen visie op goed onderwijs realiseert. Een belangrijke bijdrage leveren de onderwijsvisitaties van opleidingen en diverse tussentijdse 'peer reviews'. Bij de volgende visitatie zal de opleiding terugkoppelen over wat zij met de aanbevelingen van het panel heeft gedaan. Deze verbeteracties krijgen ook een plek in het volgende adviesrapport. Meer informatie daarover op de website van de instelling.³

7 Summary

The outcome of the initial accreditation of the hbo-master Leraar Informatica at Fontys University of Applied Sciences is positive. The Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders (NVAO) organised a peer review and convened a panel of experts visiting the institution in Tilburg on the 29th of January 2025.

This programme is the first master programme at an university of applied sciences that leads to a first-degree teaching qualification in the school subject of computer science. The programme has convincingly demonstrated its ability to meet master's level and the competence requirements for a first-degree teaching qualification.

Programmatic assessment is the assessment type used throughout the programme. Students must demonstrate their subject-related and didactic competence through assignments in their teaching practice. Portfolio creation is supported by a well-designed digital learning environment. Frequent feedback on student development is provided throughout the programme. The lecturers in the programme are educational experts from Fontys Educatie as well as ICT/computer science experts from Fontys ICT.

The programme is open to anyone with a second-degree teaching qualification. As computer science is a rapidly developing field, it is very important that future computer science teachers continue to develop their professional skills after graduation. Fontys actively supports this by facilitating learning communities in collaboration with other teacher training programmes in computer science and the professional field.

Further information about NVAO and the quality assurance system in the Netherlands can be found on www.nvao.net. For more information on Fontys University of Applied Sciences see the university's website.⁴

² <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

³ <https://www.fontys.nl/Home.htm>

⁴ <https://www.fontys.nl/en/Home.htm>

